12nci yıl sayı 3950
Pazar
6
1 nci Ay Kânunusani 1929

Bu günkü hava

Bu gün rüzgâr mutavassıt lodos hva kapalı.

Güneş				Ay			
Doğma		Batma		Doğma		Batma	
S	D	S	D	S	D	S	D
7	26	16	53	18	20	7	7

1nci Tabı — HER GÜN ÇIKAR TÜRK GAZETESİ — 6 Sayfa

24
Bu geceki ay

Vakit

22 10 17
Sayısı

İstanbul. Babıâli. Ankara Caddesinde "Vakıt yurdu"

tel. 1970 (idare işleri) 1971 (yazı işleri) * telgraf adresi: VAKIT - Posta kutusu: 46

Millet mektepleri sayfası

Gazetemiz, büyük irfan seferberliğinde yeni okumaya başlayanlar için, bir hizmet olmak üzre bir millet mektepleri sayfası aşmıştır. Mütehassıs bir kalem tarafından yazılan bu dersler, beşinci sayfamızdadır.

Hırvatlar istiklâlleri için harekete geçtiler

Sırbistandaki buhran alelâde kabine tebeddülü değil, bir şekli hükûmet buhranıdır

Hırvatlar, Sırp hâkimiyetinden kurtulmıya çalışıyorlar

Hırvat rüesası Sırp kralile müzakerede

Kral Aleksandra, buhranı halletmek için Hırvatların istiklâlini tanımak icap ettiğini aksi takdirde bunu elde etmek için bilfiil uğraşacaklarını söylediler

Ve ilâve ediyorlar:

(Avrupayı hayrette bırakacak işler göreceğiz...

Hırvatlar kendi başlarına bir hükûmet teşkil ederlerse
Yugoslavya bu suretle ikiye bölünecek

Dün gelen telgraflar Sırbistanda ihtilâl zuhuruna dair olan rivayetlerin doğru olmadığını ve Hırvat rüesası ile kral Aleksandr arasında müzakerat cereyan ettiğini bildiriyor.

Bu müzakeratın ne netice vereceği şimdiden tahmin edilemez. Yugo Slavya saltanatı gibi dört beş muhtelif millette husul bulmuş olan gayrı mütecanis bir kütle içinde zuhur eden ihtilâfın kolayca hallü tesviyesine intizar edilmesi abestir.

Pribiçeviçin teklifi mucibince dört milyon Hırvata iki buçuk milyon Slovene ve 3 milyon boşnaka istiklâl ve muhtariyet verilmiş olsa vücut bulacak müte-

Sırp kıralı Aleksandr
Hırvat rüesasile görüşerk buhrana bir hal çaresi aranacaktır

fekkik kütlelerin federasyon halinde toplanmalarına imkân kalmıyacaktır. Bu hususta dün aldığımız telgrafları berveçhi ati dercediyoruz.

Atina, 5 (Aneksartitos) — Hırvat rüesası Sırbistan kralı tarafından kabul edildikleri zaman bunlar bir kabine buhranı olmayıp fakat şekli hükûmet buhranı olduğunu beyan etmişler ve muhtelif unsurların adilâne bir nispet dairesinde temsil edilecekleri bir kabinenin teşkilini tasvip etmişlerdir.

Bu hükûmetin vazifesi yeni bir kanunu esasi tanzimi olacaktır.

Atina 5, (Apo) — Hırvat reislerinden M. Maçek Kral ile vuku bulan mülâkatı hakkında şu beyanatta bulunmuştur.

— Kral iki milletin vâsi bir ademi merkeziyet sayesinde yekdiğerinden tefrik edilmedikçe buhranın halli imkânsız olduğunu açıkça söyledim, ve kabinenin tadilen teşkili tasvip edilmediği takdirde Hırvatların istiklâllerini elde etmek için uğraşacaklarını ilave ettim. Hırvatlar Avrupayı hayrette bırakacak işler göreceklerdir.

Belgrat matbuatı Hırvat reisleri tarafından ileri sürülen taleplerin Belgrat ile Zagrebin anlaşmasını imkânsız kıldığını yazıyorlar.

Atina, 4 (Fos)- Sırbistandaki dahili buhran kabinenin istifasından sonra vahim bir şekli idare meselesi mahiyetini almıştır. Devletin tehlikede kalan vahdetini kurtarmak için fevkalâde tedbirlere müra edilmesi alâkadar mahafilde düşünülüyor.

Belgrat, 4 (Fos) — Müstakil Demokrat fırkası reisi M. Peripiçeviç Sırbistanda başlıyan kabine buhranının yeni bir siyasete ve hürriyet prensiplerinin teminine başlangıç olduğu takdirde alâkayı davet edebileceğini, fırkaların ittihadına müstenit bir kabinenin bir tahrik mahiyetini haiz olmakla beraber Belgrat ile Zağrep arasındaki münasebatı daha ziyade fenalaştıracağını, Hırvatların böyle bir kabinenin yapacağı intihabatı da meşru addetmiyeceklerini söylemiş ve demişdirki:

— Maksadımız kabinenin değil, fakat sistemin değişmesidir.

Belgrat, 4 (A.A) — Kral biribirini müteakip Hırvat köylü fırkası reisi M. Matchek ile M. Prebiçeviç ve Daideviçi kabul etmiştir. M. Matchek yegâne çarenin her biri bir parlamentoya ve bir hükûmete malik olacak tarihi ve harsî vahdetler vücuda getirilmesinden ibaret olduğunu beyan eylemiştir.

Belgrat, 5 (A.A) — Hırvat Köylü fırkası reisi M. Vladko bugün Kral tarafından yeniden Saraya davet edildiğinden Zağrepe azimetini tehiretmiştir.

Belgrat, 5 (A. A) — Kral tarafından müşavereye davet edilen Hırvat muhalefet reisleri kanunuesasinin kraliyetin muhtelif hiziplerine bir muhtariyet ve bir hususî parlamento bahşedecek surette tadilini talep eylemektedir. Müşavereler devam etmektedir.

M. Meclisinde

Necati Beyin muazzez hatırası yadedildi

Merhumun kabri de san'atkârlarımız tarafından ziyaret edildi

Ankara, 5 (Vakıt) — B. M. M. bugünkü içtimaında reis vekili Rafet B. merhum Necati Beyin ufulü ebedisi dolayısile riyaset divanının taziyetlerini bildirmiş, merhumun istiklâl ve inkılap mücadelesindeki kıymettar ve civanmerdane hizmetlerinden hararetle bahsetmiş, müteakiben Nurettin Ali Beyin şu teklifi müttefikan kabul edilmiştir:

(Çok kıymetli arkadaşımız merhum maarif vekili Necati Beyin muazzez hatırasına hörmeten bugün celsenin tatilini teklif ederim.) Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

★

Dün bir çok şehirlerimizden aldığımız telgraflarda kıymettar Necatinin ufulü munasebetile matemî teellümler izhar olunmaktadır.

Ankara, 5 (Vakıt) — Şehrimizden Güzel San'atlar birliği ve talebesi namına buraya gelen murahhaslar, buradaki san'at müntesiplerile beraber İlk tedrisat müdürü Ragıp Nurettin Beyin refakatinde merhum Necati Beyin kabrini ziyaret ederek iki çelenk koymuşlardır.

Ragıp Nurettin B. merhum hakkındaki bu samimî muhabbet ve alâkadan dolayı maarif namına izhar hissiyat ve büyük ölünün san'at müntesipleri hakkında beslediği ümitlerden bahsetmiştir.

Necati B. abidesi

Üniversite idaresi merhum Necati Beyin muazzez hatırasını yada vesile olmak üzre bir abide rekzine karar vermiştir.

Ukraynalılar

Profesörler bugün memleketlerine dönüyorlar

Bir müddetten beri şehrimizde dulunun Ukraynalı profesörler bu gün memleketlerine avdet edeceklerdir. Istanbulda ve Ankarada Türk inkilabının muhtelif cepheleri hakkında tetkikat yapan Ukranya âlim ve şairleri memleketimizde gördükleri misafirperverlikten dolayı şehir ve darülfunun emini beyleri ziyaret ederek teşekkürlerini bildirmişlerdir.

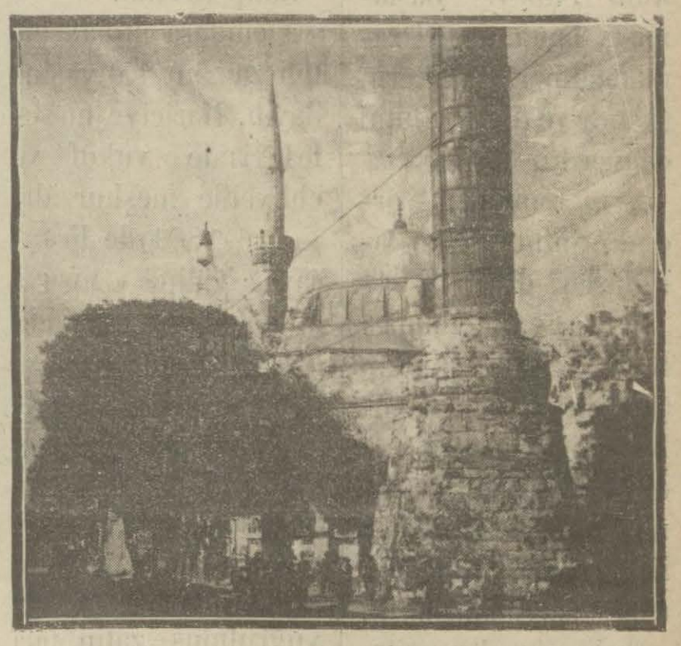

Holândalı bir asarıatika heyeti ilkbaharda Çenberlitaşta sondajyapmak için müsaade almıştır. Bu ameliye neticesinde asarı atikaya tesadüf olunursa, taharriyatın yapılması için ayrıca müsaade alınacaktır.

Bu doktor kim?

Neşet Ömer B. izahat veriyor

İki ay evel yapılan muayene ne netice vermiştir?

Necati merhumun sıhhati için hiçbir şey ihmal edilmemiştir, deniyor

Merhum Necati Beyin hastalığı ve hiç intizar edilmiyen ziyaı üzerine bazı iddalar ileri sürülmüş, bu meyanda teşhis hataları ihtimallerinden de bahsolunmuştu. Merhumun çok acıklı ölümünden bir, iki saat evel Ankaraya muvasalât eden Üniversite emini Dr. Neşet Ömer Bey gerek bu neşriyat, gerekse dünkü nüshamızda "Bu doktor kimdir?„ serlâvhası altında çıkan telgraf hakkında bir muharririmize şu sözleri söylemiştir:

"— Muhterem Vekilimiz Necati Beyin ebedî gaybubeti cümlemizi ve Darülfununu cidden müteessir ve elemnak etmiştir.

Ankaraya muvasalatımızda Necati Beyin, birdenbire başlıyarak saikavi bir surette seyreden, kangrenli apandisitten mustarip bulunduğunu ve tam zamanında ameliye icra edilmiş olduğunu gördük. Fakat gerek ameliye gerekse muahhar tedavi maalesef tesirini gösterememiştir.

Apandisitin bu nev'i süratle başlar ve inzar itibarile pek mühliktir.

Necati Beyin sıhhati hiç bir suretle ihmal edilmemiş ve geçen sene izhar olunan apandisit şüphesi üzerine bundan takriben 2 ay evel umumî bir muayene yapılmış, aynı zamanda mide ve barsaklar rontkenle de tetkik ve fotoğrafları tespit edilmiştir.

Son olarak, mide ve barsak mütahassısı Dr. Mehmet Kâmil Beyin de hazır bulunduğu konsültasyonda da bir antrokolit teşhisi konmuştur.

Vekil Beyin duçar olduğu vahim şekildeki apandisit hiç apandisite duçar olmamış kimselerde ilk defada da vaki olabilir. Necati Bey gibi büyük bir vatanperverin sıhhati için ihmal edilmiş hiç bir şey yoktur,

Kendisinin ziyaı cidden hepimizi dilhun etmiştir.

" Bü doktor kimdir?„ meselesine gelince, bu hususta hiç malûmatım yoktur ve bu sözlerin bir doktor ağzından çıktığını pek zannedemem.„

Avrupayı karakış bastı

Paris, 4 (A.A) - Avrupada şiddetli bir soğuk hükümfermadir. Münakalâtı işkâl edecek derecede kar yağmış olduğu bildirilmektedir.

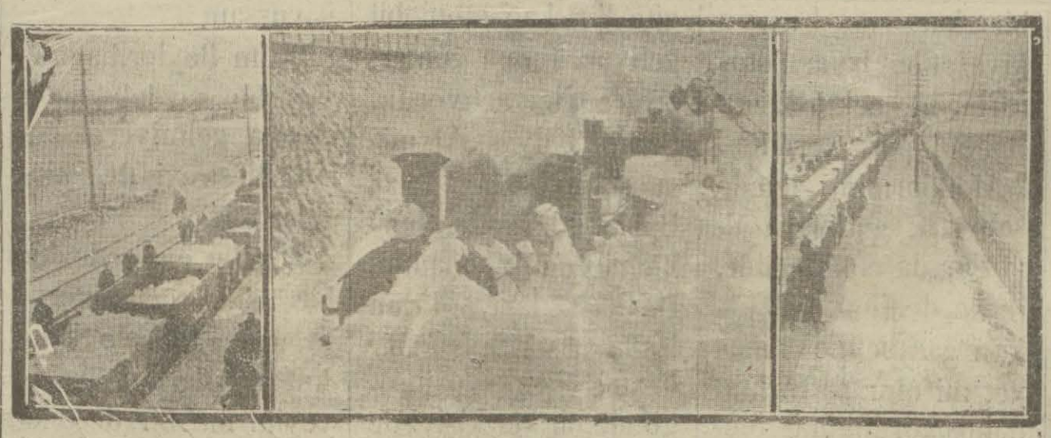

Evelkigün, saat 15,30 da şehrimize gelecek olan Semplon ekspresinin gece geç vakte kadar gelmediğini yazmıştık. Avrupa ekspresi ancak dün sabah saat 7,30 da Sirkeciye gelebilmiştir.

Trenin bu teahhuru Sırpistanda zuzur eden bazı iğtişaşlarla alâkadar addedilmişse de yaptığımız tahkikata göre teahhur Balkanlarda hüküm süren kar fırtınasından ileri gelmiştir.

Sırbistan ve Bulgaristanda kara, yolları kapamıştır. Trenlerin seyrüseferi çok müşkül şerait içinde vuku bulmaktadır. Birçok hatlarda trenler hiç işiyememiştir.

Ekspres treni bilhassa Sırp-Bulgar hududunda çok müşkülâta uğramıştır. Keza Milân havalisinde de yollar kapanmıştır.

Kar fırtınası yalnız Balkanlarda değil bütün Avrupada hüküm sürmektedir. Hatta Napoli, Roma gibi nadiren kar gören Cenubî İtalya şehirleri bile kar altındadır.

Günün hulâsası

Hariçte:

Amerika âyanı Kellok misakının müzakeresine başlamıştır.

Roma sefirimiz Uruguvayın Romadaki sefirile bir muhadenet muahedesi imzalamıştır.

Dahilde:

Darülfünun tarafından merhum Necati B. namına bir abide rekzedilecektir.

Müzelerdeki mücevherlerin satılacağı hakkındaki haberler tekrar tekzip edilmektedir.

Cemiyeti belediye salonunda da bir millet dersanesi açılmıştır.

TÜRK TARİHİNDE MEŞHUR VEZİRLER

Alemdar Mustafa paşa

AY HAN — 15

Pehlivanı parçaladılar

Rusçuk, idama mahkûm olan Nizamı cedit ve sultan selim taraftarlarile dolmuştu.

Pehlivan paşa [1] yeniçerilere Tahakküm etmeye Başlamıştı. hatta, epeyi zamandanberi askerin (alufe) ve (mevacibini) çahyordu.

Aynı zamanda, orduda Sultan Selim taraftarları diye:

Sadaret kethudası Refik ve Reisülküttap (Galip)efendileri İstanbula bildirmişti. Efendilerin azli [2] fermanı geldiği zaman, Pehlivan paşayı yeniçeriler parçalamışlardı.

Ordu yine karışmıştı. (Galip) ve (Refik) efendiler karışıklıktan istifade ederek, gizlice (Rusçuğa) kaçabildiler.

Pehlivan ağa Hüseyin Paşanın başına gelenleri bir bir anlattılar. [3]

Tabii idamdan kaçtıklarını de söylediler. Eski sadrazam İbrahim Hilmi Paşa daha Alemdarın yanında idi.

Orduyu ayaklandırarak kendini zorla azlettiren Pehlivanın feci akıbetini işitti. Memnun oldu. Yeni memuriyeti olan (Bosna) ya hareket etti. [4]

Alemdar da, (Bosna) ya hareketten eski dostu İbrahim Hilmi Paşaya mukabil, iki kudretli müşavir kazandı.

Artık Rusçuk, memuriyetinden azledilerek idama mahkûm olan (Sultan Selim ve Nizamı cedit) taraftarları ile dolup yükünü almıştı.

Refik ve Galip Efendiler Behiç Talısın ve Ramiz Efeneiler arasında âlim, fatin, zeki gün görmüş zatler idi.

Galip Efendi:

Alemdara iltihak ettiği zaman (45) yaşındaydı. Hariciye meselelerinde vukuf ve ehliyetile meşhur idi.

(216-1801)de Fransaya gidip «Mısır» mükâlemesi işlerinde dirayet göstermişti.

Bir sene evel (Reisülküttap) oldu. İbrahim Hilmi Paşa ile birlikte hareket etmişti. [5] Çok dirayetli ve siyas işler içinde yuğrulmuş zatin biri idi.

Refik Mustafa efendiye gelince:

Bu zat da, sadaret Mektupculuklarında bulunmuş,Rikâbı hümayun mektupculuğu etmişti. Teceddüt taraftar idi. Zamanın en kıymetli adamlarından biriydi. Tam dört sene rikâp mektupculuğunu muhafaza etmişti.

Sultan Selimi salis ve dolayısile Nizamı cedîci taraftarı idi.

Bu iki mühim zatin da Alemdar paşaya iltica etmeleri, (Rusçuk) taki yeni partinin manen kuvvetlenmesine sebep olmuştu.

Edip ve Refik efendiler, vaziyeti Alamdara anlattılar. Yeniçerilikten bir fayda görülüp muntazam harp yapılmak ihtimali olmadığını ispat ettiler.

Vaziyet gün gibi aşikâr idi:

—«Yoldaşlarını Düşman filan Dehlemeyip orduyu içinden boznaya savaştıkları tevil götürmez bir hakiket idi.

Alemdar kendi,(Yeniçeri) ocağının vaktile (42) inci (Ortasına) mensup idi Bektaşiliye ziyade temayülü olmakla maruf idi.

Hatta iki sene evel (Nizamı cedit) aleyhine isyan eden meşhur (Edirne) cemiyetine de kahyası köse Ahmet kumandasında (3000) süvari ile imdat etmişti.

Alemdar eski (ocağın) dan yavaş yavaş soğuyordu. İşte bir seneden beri gözü önünde kaç isyan vak'ası olmuştu:

— İstanbuldakiler (Selimi Salisi) hal'edip (Nizamı cedidi) lağvetmişlerdi.

(Bitmedi)

[1] Yahut Ağa Paşa.

[2] İdam deyil; asil.. (Asım) yalnız Refik Efendiden bahseder. (Cevdet Paşa) idam kaydeder. Doğrusu: (Süleyman Faik) Efendinin dediği gibi (asil) olmalıdır.

[3] 5 Cemaziyelevel (1222-1807)

[4] İbrahim Hilmi Paşa bu suretle (Rusçuk yarasından) bidayette ayrıldı.

[5] 17 sene sonra sadrazam da olmuştur. (1239-1824)

[6] Orta: oda, bölük hep birdir.

Amerika âyanında

Kellog misakını görüşürken kruvazörlerden bahsediyorlar

Vaşigton, 4 (A.A) — Dün âyan meclisinde Kellog misakının müzakeresi esnasında âyandan biri "bu misak İspanya-Amerika harbi esnasında mevcut bulunmuş olaydı bu harbin muhik olduğu sabit olacaktı" demiş ve bu harbin İspanya tarafından mütevali bir takım hasmane hareketlerle Amkrikaya cebren kabul ettirmiş olduğunu ilâve eylemiştir. M. Baroch misakın memleketin muhtaç olduğu kruvazörlere olan ihtiyacı hemen tenkis etmiyeceği mütalaasını serdetmiştir.

İtalyadan muhacereti

Roma, 5 (A.A) — 1922 senesinden 1927 senesine kadar vuku bulan muhaceret İtalyaya ahalisinden 636.000 kişi kaybettirmiştir.

Los Angeles, 5 (A.A) — (Kuestain Mark) ismindeki tek sahıhlı tayyarenin gece yarısında hayada bulunduğu müddet mecmuu 88 saata baliğ oluyordu. Mezkûr tayyare görünüşe nazaran tayranda daha fezla müddet devam etmek fikrinde bulunuyordu. Tayyarecilerin benzin ihtiyaçları diğer tayyareler tarafından hayada temin ediliyordu.

Pek Yakında

Çıkrıklar durunca

Muharriri: *Sadri Etem*

(Çıkrıklar durunca) tipleri tamamile hayattan alınmış bir romandır. Yepyeni bir mevzu, yepyeni bir üslûp sizi sürükliyip götürecektir. Çıkrıklar durunca kimsenin canını sıkmıyacaktır.

Fikir arıyorsanız

Bir fikir adamı iseniz zevkiniz aksak kalmıyacaktır. Orada biribirine zıt fikirlerin tahteşşuurda başlayan mücadelelerini göreceksiniz, eşrafla köylü düşünecekleri arasındaki fark, çıkrıkla fabrikanın nasıl çarpıştığını vuzuhla seyredeceksiniz.

Macera arıyorsanız

Bu, mücadelenin her safhası sizi baştanbaşa saracaktır. Hem hiç zahmet çekmeden... Hayalden daha kuvvetli hayat maceralarını hayretle okuyacaksınız.

Hiçbir muhayyele hayat kadar velût değildir.

Yakında *Vakıt* sütunlarında okuyacaksınız..

Çıkrıklar durunca muhayyelenin değil hayatın ralânti fotoğraflarile doludur.

Sayet:

Ben: ne fikir isterim, nede macera, önümüzdeki kış gecelerini rahat, rahat geçireceğim; derseniz Çıkrıklar durunca size gayet iyi bir arkadaş olacak seyyal ve tatlı üslûbile size kendini sevdirecektir.

Rekabet olunca

Vaşington, 5 (A.A) — Rüyter Posta umumî müdürü (Cunord) İngiliz kumpanyasının vapurlarına Nuyork-Havana yolunda Amerikan vapurile rekabet erlediğinden dolayı posta çantaları vermemiye Amerika posta umumî müdiriyetinin karar verdiğine dair Amerikan matbuatında neşrolunan riyaseti tekzip eylemiştir.

İspanya bütçesi mütevazin

Madrit, 4 (A.A) — Nimresmî bir tebliğ bütçenin İspanya umuru maliyesi vaziyetinin memnuniyetbahş olduğunu göstermekte bulunduğunu beyan etmektedir. Muvazene tesis enilmiştir.

Parağuvay - Bolivya meselesi

Rio de Janero, 4 (A.A) — (Röyter) Bolivya ile Parage arasındaki hudut ihtilâfının tesviyesi için tertiyan edecek müzakerata Berezilyanın iştirakten imtinaı üzerine bazı gazeteler şu izahatı veriyorlar.

Brezil hudut meselesinden dolayı kendisi dahi Bolivya ile ihtilâf halinde bulunuyor. Bu ihtilâf Berzilyayı mevcut meselede alâkadar gösterebilir.

Visington, 4 (A.A) — Bolivya sefiri ile Parage maslâhatgüzarı Amerika ittihadı birliğinin merasim salonunda hakem protokolunu imza etmişlerdir.

Merasime M. Kellog riyaset etmitir.

50,000,000

Drahmi zarar var!

Pirede mühim bir yangın oldu

Atina, 5 (Apo) — Pirede çıkan yangında 300 bina yanmıştır. Hasarat 50 milyon drahmidir.

Atina, 5 (A.A) — Pirede mültecilerin ikmal etmekte oldukları 150 baraka zuhur eden bir yangında yanup kül olmuştur. 50 milyonluk hasarat vardır.

Meksikoda

On bir haydudu kurşuna dizdiler

Meksiko, 5 (A.A) — Trenlere hücum ve taarruzda bulunmakla maznunen divanı harp huzuruna çıkarılan on bir asi dün sabah Ajias Kalienteste kurşuna dizilmişler ve caddeleri demiryolu boyunca telgraf direklerine asılarak teşhir edilmişlerdir.

İspanyada

Meçhul dir hastalık hüküm sürüyor

Tolet 5 (A.A.) — Bu havalide salgın bir hastalık hüküm sürmektedir. Fakat bunun bir grip mi yoksa tifo mu olduğu meçhuldür. Bu gün 13 kişi ölmüştür.

Kralın hastlığı

Yeni bir değişiklik yok

Londra, 4 (A.A.) — Sabahleyin kralın ahvalinde bir tebeddül olmadığı anlaşılmıştır.

Meşhur bir tayyareci öldü

Orli, 4 (A.A) — Ternövde İl dö Frans vapurunun kara ile irtibatını temin etmiş olan tayyareci Demouget bir otomobilden vahim surette mecruh büşmüştür.

Havada en çok kim kalacak?

Los Angelos, 4 (A.A.) — Tek satıhlı "Kestion mark" tayyaresi Kont zepilin kabili sevk balonu tarafından kazanılan 111 saat 46 dakkalık rekoru kırmak için tayrana hâlâ devam ediyor.

Eşrefin bergüzarı

Bundaki sözler medarı iftiharımdır benim. Çünkü oğlum Mustafaya bergüzarımdır benim.

28

Şüphe yoktur olduğunda işretin sekri haram
Bizce memnu bir rivayette habisin katrası
Ahirette kevser içmekse meramın içme mey
Sekre müncerdir nihayette habisin katrası

(Devam olunacaktır)

Uruguayla aramızda

Bir muhadenet muahedesi imzalandı

Roma 5 (A. A.) — Buradaki Türkiye büyük elçisile Uruguay orta elçisi iki hükûmet arasında bir muhadenet muahedesi imzalamışlardır.

Irakta

Kabilelerin tecavüzü

Londra, 4 (A.A) — «Royter» Ajansının istihbaratına nazaran Londraya gelen telgraflarda şu malûmat veriliyor: mutair kabilesine mensup bazı eşhas ahiren Irak hududunu geçerek Irak erazisinde çadır kurmuşlardır. Maahaza bunlar çok kalmayıp asıl yerlerine dönmüşlerdir. Irak arazisine vuku bulan akın neticesi olarak İngiliz askeri tayyareleriyle icra olunan tedip seferinden beri yeni bir akın vuku bulmamıştır.

Fransız meclisinde

Paris, 4 (A. A.) — Kanunu esasî mucibince parlamentonun devrei içtimaiyesi 8 Kânunusanide açılacaktır. Riyaset divanının intihabından sonra umumî siyaset hakkında müzakere ve münakaşa açılacak ve bu esnade radikal fırkası hattı hareketini tasrih etmeğe mecbur olacaktır.

M. Puvankare hükûmetin faaliyet programının malî salâhın ikmaline matuf mesai plânlarını meclisin tasvibine arzedecektir.

Sebuhyan

Efendinin konkordata meselesi temyizden nakzen geldi

Bir müddet evel Istanbul ikinci ticaret mahkemesinde maruf manifatura tacirlerinden Vahram Sebuhyan Efendinin iflâsına karar verilmis, Sebuhyan Efendi konkordata aktine teşebbüs etmiş, neticede konkordata aktedilmişti.

Fakat, alacaklılardan bir kısmı, mevcudun konkordata aktine müsait bulunmadığını iddia etmişler, mahkeme tetkikat yapmış, vaziyetin buna müsait bulunmadığına karar vermiş, konkordatoyu tastik etmemişti.

Tastikini isteyen alacaklılar tarafından temyiz olunonan bu hüküm, nakzan gelmiştir. Yakında iki taraf olan alacaklılar tekrar mahkeme huzurunda karşılaşaklardır.

600 dava

Emanet 928 senesi içinde muhtelif kimseler aleyhine 600 dava açmış, Emanet aleyhine de 300 dava açılmıştır.

Tayinler

Lüleburgaz Kaymakamı Şefik Bey, şehrimiz mülkiye müfettişliğine tayin edilmiştir.

Yarım asır evelki
VAKIT
6 kânunusani 1879
Sırbistan asakiri muntazama-sına 20 tabur piyade daha ilâveseiçûn Harbiye mûdârû İskapçina nam meclisi mebusandan tahsisat talep eylemiş.

(Vakt) in 6 Kânunusani 1929 tefrikası: 70

Namuslu Kokotlar

Muharriri: Hüseyin Rahmi

fotografilerin paralarını cebime atıyordum..

Makine ile pilajda çıplak adamların arasında dolaşmanın cezasını çektim. Şimdi oralara uğramıyordum. Fakat çok tahaf şey. Bir gün plaj kahvecisi gelberaber sahilden aradıklarını söyledi.. İnanmak istemedim. Bu latifenin arkasında gene bir dayak fasılı sezinleyerek titredim..Kahveci işin şaka olmadığını te'min etti.

Makinemle sahile bir kaç rus banyo kıyafetile bana fotoraflarını çektirdiler.. Bol bol para verdiler.

Aldıklarının içinde şehveti gıdıklayacak pozlar da çok değildi. İnsan denilen mahlûkun garabetine nihayet mi olur? Birinin nahoş gördüğünü öteki hoş buluyordu..

Ben gördüğüm bu ragbetten yoz bularak makinemle tekrar plajda dolaşmak cesaretini aldım. Kendiliğimden değil arzu edenler olursa fotoragün bir kaç otomobil geliyor. Cuma günleri ziyaretçiler artıyordu. Benim Kilyostaki misaferetim haftayı geçti. Beklediklerimden hâlâ bir rüzgâr alamadım, Dayak, kâr, ikram izaz karışık tahaf bir hayat geçiriyorum.. günde bir kaç kişiyi de üfürükliyorum.. Ücret olarak tavuk, yumurta verenler de var. Âlâdan âlâya geçinmenin yolunu totum ama şu mübarek adamlığımın foyası meydana çıkmadan işimi savuşsam..

Bizim Beyler,hanımlar, bu sevdalı alayı Acaba gelmiyeceklermi? Mesireyi değiştirdiler mi?

Ben bu endişede iken bir ğün otomobillerin arasında Ömerle Sadıkın arabalarını görmeyeyim mi? Bir de dikat dikkat ettim şoförlerde bir az ötede dolaşıyorlar...

Ya sevdalılar? Hiç şüpesiz onlar da buradadır.Nasıl olmuş ta ben teşriflerine dikkat edememişim...Gözlerikileri de gördüm,Perran Hurrem, Necibe,Yusuf Nihat...Plajın ta ilerisinde tenha bir yerine çekilmişler iskemle, masa, çadır şemsiye filan getirtmişler.. Yol sepetlerini açmışlar... yiyecek, işret her şey mükemmel.. Atıştırıyorlar..Eğleniyorlar.Bu dört sevdalı, hayatı dört kol iskandbil gibi bir oyun yapmışlar...

—Mazlum Ulvi Bey-Efendi?

—Çiftikte...

—Zeveceleri de bu tarafta çifleşmekte..

Tek durmak kabil mi? tek duran var mı?.

— Hurremin nişanlısı zavallı Reşideyi nasıl avutuyorlar?

— Doğrusu o sirra ben de vakıf değilim.

— Aamn Nebil.. Aman Nebil!

— Ne var?

— Şu dört sarhoşun fotorafilerini çekebilsen..

— Azicik sabırlı olunüz.. Ben Ömerle Sadığın gözleri önünde dolaşıyorum. Beni tanımıyorlar.. Filhakika tanınacak bir halde değilim.. Saçım,

SÜTUNLARDA SEYAHAT

Kalp sigortası!..

Allah için enfes bir tedbir. Yanlız doğrusunu söylemek lâzımgelirse biraz müphem bulduğumu saklıyamıyacağım. Kalp sigortasını ilk defa kullanan, bir sinema san'atkârıdır. Bu perde yıldızı, ateşli aşk mektupları alırmış ve bunlar, sayılamıyacak kadar çokmuş.

Her nedense, hafizamda isimlere ait zarf, karışıktır, işte onun için düşündüğüm halde sigorta sahibinin adını bir türlü hatırlıyamadım. Ama ne zarar var? Mesele isimde değil, ismin çerçevelediği mevzudadır.

San'atkâr kadın: « Ateşli aşk mektuplarına karşı, sigortalıyım, onlar beni yakamazlar » diyor. Bu emniyet, hele bu mağrur, hatta şımarık meydan okuyuş bilmem niçin içimde gamlı bir kahkaha halinde aksediyor.

Aşk, ömür dediğimiz yolun üstünde karmakarışık fasılalarla kurulmuş köprülerdir. Bir beşikle bir mezar arasında hayata misafir olan herkes, bunlardan geçecektir. Hayır ben geçmiyeceğim demek, doğmadım, yaşamıyorum, hükmünü vermek kakar acayıp ve inanılmaz bir şey olur. Sonra, aşk yalnız bir ömür çilesi, bir yolculuğun konak yerleri de değildir.

Kara toprak üstünde büyük ulvi ne varsa, hepsini yaratan da odur. Parıl parıl yanan tunç göğüslükler altındaki cihangir kalpleri de aşkın yumuşak avuçlarında, bir genç kızınki gibi baygın çırpınır.

İşte tarih ve işte tarihin «büyük» sıfatı ile yadettiği kahramanlar meydanda. Demir pençesinde aslanları inletenler, ahu bakışlı bir dilbere zebun olduklarını söylemiyorlar mı?.. « Roma » nın altın miğferli şanlı serdarını bir kadın yere vurmadı mı?. Çelikleşmiş sert adeleli göğüsleri mızrakları kalkan gibi karşılayan binbir gazada ün almış, ne yiğitler aşkın huzurunda titreyerek dize geldi!..

O genç kızın ve ya kadının cür'et ve cehalet dolu, dik perdeli sesi karşısında hep bunları hatırladım. Gazete bu haspanın resmini de basmış, Galiba aşka meydan okuyan san'atkâr hiç « fotojenik » değil. Dikkatle araştırdığım halde binlerce aşk mektubunu celbeden esrarlı güzelliği bulamadım.

Hem sonra, bana öyle geliyor ki sinema yıldızı, pırıldadığı şöhret göklerinde otura otura, dünyayı, dünyanın tabi olduğu nizamı galiba unutmuş. Kalbini aşk yangınına karşı sigorta ettirmek, ne demektir? Ve nasıl bu engin emniyeti ona verebilmiştir? Zavallı kadın, anlaşılan sigortanın yangınlara mani olamadığını, ancak yandıktan sonra imdada yetiştiğini bilmiyor. Evet yandıktan sonra, yani « Bade harabelbasra!.»

Seyyah

Elektrik tarifesi

Kânunsani ayı için elektrik tarifesi şirketçe tanzim ve Emanete tebliğ etmiştir. Buna nazaran elektriğin kilovatı (17,5) kuruş olarak tespit edilmiştir.

Millet mektepleri

Millet mektebi ittihaz edilen mekteplerden Cağaloğlu ilk mektebi dargeldiğinden, Ameli erkek Vefa ve Ticaret mekteplerinde kurslar açılmıştır. Pazartesi, perşenbe kadınlara çarşanba pazar günleri erkeklere dersverilecektir. Emanetin cemiyeti belediye salonunda da bir dersane açılmıştır.

Vanda

Van, 5 (A.A) — Vanda millet mekteplerinin küşadı büyük merasimle icra edilmiştir. Belediye riyaseti halkın nihayetsiz şükran ve minnetlerini harf inkilâbının büyük mürşidi Gazi hazretlerile makamatı âliyeye bildirilmiştir.

Urfada

Urfa, 5 (A.A) — Gıl başı gecesi memleket münevverleri tarafından verilen müsamere yeni harflerin yeni senenin kıymettar bir hediyesi olduğundan ve millet mekteplerinin cehli izale hususundaki ehemmiyetinden bahis nutuklar iradedilmiştir. Kadın, erkek bütün halk büyük bir tehalükle mekteplere devam etmektedir.

Muallimler ilk derse Gazi hazretlerinin yeni harfler hakkındaki nutkun okumakla başlamışlardır.

930 Tahriri

Yeni harf inkilâbının ilk neticesi anlaşılacak

930 Tahriri nüfusu için yakında hazırlıklara başlanacaktır. Sokakların eski harflerle geçen sene yazılmış olan levhaları sökülmüşse de mebaninin numaraları el'an durmaktadır. Emanet tahriri nüfus hazırlıklarına başlarken ilk iş olarak bu eski numaraları değiştirecektir.

930 tahriri merakla beklenilmektedir.

Çünkü harf inkılâbının şerefli ilk istatistik neticesi 930 da anlâşılacaktır. Filhakika 927 tarihinde okuyup yazma bilmiyenlerin yekûnu mühim bir ekseriyet teşkil edereken, harf inkılâbı sayyesinde bu miktarın şayanı hayret bir derecede tenakus ettiği ancak 930 senesinde anlaşılacaktır.

Yarım milyar yıldız

Amerikada dünyanın en büyük teleskopile keşfolunacak

Dünyanın en büyük teleskopu Amerikada inşa olunmaktadır. Verilen malûmata göre bu muazzam teleskop. [illegible]da gördüklerimizin hiç olmassa sekiz mislini göreceğiz ve ilk vehlede henüz tanımadığımız yarım milyon yıldızla karşılaşacağız.

Bu muazzam teleskop Şikagoda kurulacaktır.

Yeni seneyi karşılarken

1929 senesi her memlekette türlü türlü tezahürat ile istikbal edildi: Şüphesiz bu tezahürlerin en canlısı mektepli çocukların teşkil ettiği bu güzel rakamdır.

[İngilterede bir ilk mektep talebesi 1 Kânunsanide verdikleri bir müsamerede böyle bir resim çıkarmışlar ve bütün gazetelere göndermişlerdir.]

Zabıta Sütunu

Bir kadın

Feci bir surette yandı

Dün sabah Sarıyerde bir kadın yanarak ölmüştür. Vak'a şudur:

Sarıyerde Maden mahallesinde Kocataş sokağında 26 numaralı evde oturan balıkçı Hasan ağanın zevcesi Pazarcıklı Fatma Hanım dün sabah taşlıkta yanmakta olan mangalı üflerken üzerine birdenbire fenalık gelmiş, mangalın üstüne düşmüştür.

Evde hiç kimse bulunmadığı cihetle baygın bir halde ateşin üstünde kalan zavallı kadın kurtarılamamış, vücudu hemen tamamen yanarak ölmüştür.

Adliye ve zabıta tahkikata başlamıştır.

Aferin odabaşıya

Galatada Emek yemez mahallesinde Hulûsi Bey apartumanına sabıkalılardan Remzi girmiş, eşya çalarken odabaşı Mehmet tarafından görülmüştür. Remzi bunun üzerine bıçağına sarılmışsa da oda başı hırsızın elinden bıçağı almış, karakola götürmüştür.

Tosladılar

Dün Cevadın idaresindeki otomobil ile Cemilin otomobili Dolmabahçede çarpışmışlardır. Her iki otomobil hasara uğramıştır.

Efgan

Prens Mahmut Ömer nerede?

Ahiren şehirimize gelen malumata göre Efgan kral ve ailesine mensup ve kralın rekibi olan Prens Mahmut Ömer ortadan kaybolmuştur.

Prens Hindistanda AllâhAbat şehrinde İngiliz memurlarının nezareti altında idi ve şehri terketmiyeceğine dair namusu üzerine söz vermişti.

Yunanlılar

Ordu ve donanmalarını takviye ediyorlar

Atina 4, (fos)— Yunan ordu ve donanmasının takviyesi için Venizelonsun riyasetinde cereyan eden müzakerat devam ediyor. Dünkü içtimada yeni harp gemileri ve 30 kara tayyaresi siparişi görüşülmüştür.

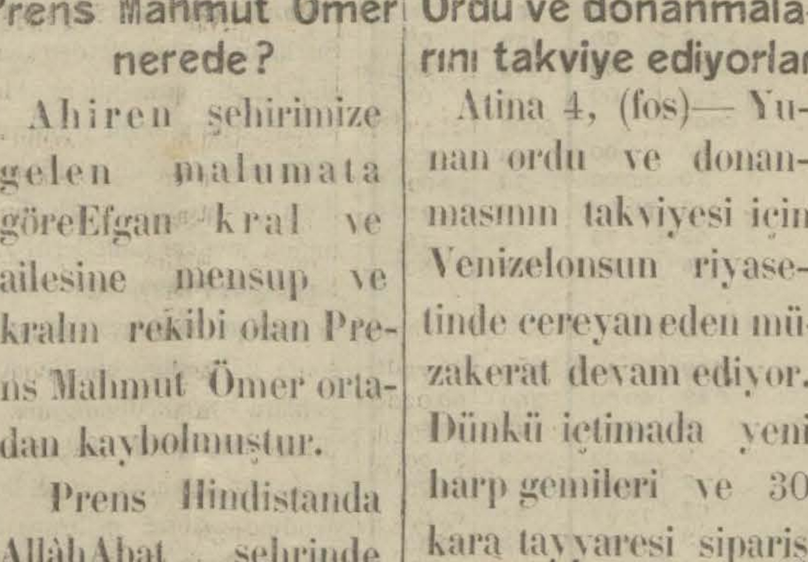

Amerikada bir facia

Noyork, 5 (A.A) — Broklin caddesinin bir apartmanında bir zavce ile karısının ve üç misafirinin cesetleri zahire göre gazla mahnuk olarak bulunmuştur. Masa üzerinde kızarmış bir hindinin bulunmasına göre telef olanların yemek yerken hava gazının bir taraftan menfez bularak intişar etmesi neticesinde boğuldukları ihtimali derpiş edimektedir.

Mevkuflar

Hakkındaki tahkikatın tevsiine lüzum görüldüğü anlaşılıyor

Tevkifatı mucip olan hadise etrafındaki tahkikatın dün biteceği tahmin olunuyordu. Tahkikat henüz bitmemiştir. Bu itibarla tahkikatın, bazı hususatının kat'iyetle tespiti için tevsiine lüzum görüldüğü anlaşılmaktadır.

Esas tahakkukatın teferruatından olan bu noktaların da tespitinden sonra evrak mütalâası alınmak üzre müddeiumumiliğe verilecektir.

Halil B.

Müzeler müdürü Ankaraya niçin gitti

Mücevherat meselesi doğru değil

Müzeler müdürü Halil Bey, bütçenin müzakeresi için Ankarada bulunmaktadır. Bu seyahatte zikıymet mücevherlein satışı mevzubahs olduğu kaydedilmekte ise de, müzeler müdürü bu hususu evelce birçok defalar tekzip etmiş, mücevherlerin satılmıyacağını söylemişti. Binaenalyh, bu ihtimal pek kuvveti değildir.

Kanalizasyon

Şirket bir senelik proğramını ikmaletti

Kanalizasyon şirketi bir senelik mesai proğramını ikmal etmiştir. Bir sene içinde Eyip sel mecraları, Divanyolu kanalizasyonu inşa edilmiştir. Bu sene de Unkapanı, Yemiş kanalı yapılacaktı. Emenet 929 büteesine (720) bin lira tahsisat koymaktadır.

Museviler

Hahamhanece idare heyetini intihap ettiler

Hahamhanede yeni merkezi idare intihabatı yapılmış ve on iki kişi intihap edilmiştir.

Ajak bey mumyas, Yuşa Bey, Hazan efendi, İsak Efendi, Tiyempo gazettsinin sahibi Davit Firesko Bey bu meyandadır. Yeni heyet bir içtima aktederek Hahamhaneye ait işleri müzakere edecektir. Bu meyanda geçen sene yapılıp hükûmete arzedilen nizamnamenin tastikini rica için iki kişilik bir heyet Ankaraya gönderilecektir.

AÇIK SÖZ

Sinirli hanımlar

Sinirli hanım « o kadar egoisttir ki onun marazî hissinin tatmini bütün bir aile halkının saadet ve keyfine bedel olursa gene kendisinin tercih edilmesini ister. Elbisesini terzi yanlış dikmiş, yahut ütüsü bozulmuş, başörtüsünün rengı elbisesine mutabık gelmemiş, yahut pazarda tesadüf edip te mübayaa edemediği bir şeyi tedarik edememiş ise isterik çıldırır. O akşam yemek beğenmez, yalancıktan hastalıklar icat eder, yüzü gülmez. Çocuğu varsa ona bile lâkayt kalır,, bağırır, çağırır, sandığındaki diğer eşyasını yırtmaya kalkar. Bayılma nöbetleri geçirir. Fakat bütün bunlar kuru gürültüdür.»

Kadın okuyucularım, bu satırları okuyunca, sakın zannetmesinler ki bütün bu cümleler benimdir, Hiç ben öyle şey yazar mıyım?

Bunları « yorgun sinirler ve marazi aşklar üzerinde ruhi tetkikler » atlı bir kitap neşreden Dr. Fahrettin Kerim yazıyor.

Bendeniz, bu satırları sütunuma nakledereк şu balo mevsiminde müşkül vaziyete girmesi muhtemel olan bazı erkeklere küçük bir iyilikte bulunmak istedim.

Midesiz adam!

Bundan iki sene evel bir ameliyat geçiren bir İngiliz amelesi, o zamandanberi midesiz yaşıyor ve pek alâ hem yiyor, hem de içiyormuş. Demek ki uğruuda bu kadar ezalara, cefalara katlandığımız mide de körbarsak kabilinden lüzumsuz bir nesne imiş.

Bu gidişle ümitolunabilir ki insan azalarının birçokları lüzumsuz görülecek ve bizden sonra gelecek nesil, ilim ve fen erbabı elinde kuşa dönecektir.

Toplu İğne

Hayvan borsasında

Memur kadrosu tenkis edildi

(13) memur açıkta

Hayvan borsası heyeti idaresinin tecdidi intihbı hakkında vekâlete on gün evel müracaat edilmişti. Bu hususta henüz vekâletten hiç bir işar vaki olmamıştır. Deveran eden şayialara nazaran hayvan borsasının talımatnamesi iktisat vekâletince tadil edilmektedir. Ancak bu tadilâttan sonra Yeni heyeti idare intihabı yapılacaktır.

Hayvan borsası kadro ve bütçesi dün Ticaret müdüriyeti tarafından borsa komiserliğine tebliğ edilmiştir. Yeni kadroda bazı lüzumsuz memuriyetler kaldırılmıştır. Açığa çıkan memur adedi (13)tür. Bazi vazifeler tevhit edilmiştir.

Miraç kecesi

İstanbul müftülüğünden: Recebin yirmi yedinci gecesine müsadif önümüzdeki salı günü akşamı miraç gecesi olduğu ilân olunur.

200bin muhacir mi gelecek?

Son zamanlarda Sırbistandan (8)bin muhacir gelmiş ve Anadoluya sevkedilmişlerdir. Yeniden (200) bin muhacir geleceği hakkında bir haber yoktur.

Şeytanın eli altında

— 1921 senesinde yazılmıştır —

Muellif JORJ ANKETİL — Nakili NERMİ — Her hakkı mahfuzdur

Mısırlı mürşidin felsefesi

·Hakikati akıllara göre dağıtmalı, zayıflardan saklamalı·

— 22 —

« Buda » diyor ki:

« Ben bütün kardaşlarımın ağladıkları zaman akıttıkları göz yaşların yekûnunu döktüm. Onların bütün bir cihandan duydukları elemleri duydum. Şimdi artık tebessüm ediyorum çünkü hürriyetin var olduğunu anladım. Ey azap çekenler, öğreniniz! Size hakikati göstersteriyorum. Her ne isek bu, düşündüğümüzün muhassalasıdır. Mevcudiyetimiz fikirlerimiz üzerine müessestir. Fikirlerimizden mürekkeptir. Eğer bir insan saf bir fikre istinaden söyler ve hareket ederse saadet onu bir gölge gibi takip eder. Kan kanla silinmez. Fena örtülü bir damdan yağmur nasıl geçerse az düşünen bir kafadan da ihtıras öylece süzülür. İnsan betekrar yer yüzüne avdet ederek ektiğini biçer. İşte Karma mesleği böyle diyor. »

[«Dammapada» nam eserden.]

Zaten « tenasüp » mesleği en ziyade şarkta intişar etmişti ve en ziyade şarkta tesirini göstermiştir.

« İrving S. Kooper » der ki:

« Hintteki dinî ve felsefî bütün meslekler tenasüh nazariyesine müetenittir. Hali hazırda bütün şarkta takriben 650 milyonluk bir insan kütlesi yani beşeriyetin hemen hemen nısfı tenasühe kaildir. Onlarca tenasüh münakaşa kabul etmez bir bedihiyedir. »

Şimdi pek eski ve müterakki bir medeniyete malik olan mısırlılara intikal edelim. Rahip « Morö », « Firaunların esrarı » nam eserinde « büyük (Epram) in vüsat, vaziyet ve şeklinin, Mısırlılarca ilmin hali hazırda meydana çıkarmış olduğu bir çok hakaikin malûm olduğunu göstermektedir. » diyor.

Muterakki « Mısır »ın «Ölüler kitalı »nda ruhun tecrübe devresi tam olunca insanın halike iltihak eylediği haber verilmektedir. « O vakit insan amakı ruhunda müstetir « Mevcudu ebedî » yi tanır. Halbuki onu bütün mevcudiyeti müddetince aramıştı. Ancak fezaili ahlâkiyesinin kuvveti ile kurtulan « Hak » tapmış olduğu ilahe mutabık olarak ruhunda inkişaf eder. Ve ruh « Halike rücu » liyakatini kendinde bulur. »

Mısırlılarda, hakikatın öğretilmesi bir çok manialar ve mühim tehlikelere atlattırılarak yapılırdı. Hakikata vasıl olacak mürit bu tecrübeleri muvaffakiyetle geçirdikten sonra bir kadın tasviri kendisine bir bökülmüş « Papirüs » uzatır ve, - « Ölüler kitabının » kavlincesinâ derdi ki:

— Ben senin gözükmiyen hemşirenin; senin ilahî ruhunun; bu da kitabı hayatındır. Geçmiş mevcudiyetlerinin dolu sahifeleri ile, gelecek hayatlarının boş sahifelerini ihtiva ediyor. Bir gün bu kitabı senin önünde açacağım. Şimdi beni tanıdın ya! Ne vakıt istersen cağır gelirim. »

Mısır mürşidi telmizine nasıl: «Hakikati akıllara göre tevzi etmeli; zaiflerden saklamalı, yoksa tecennün ederler.» diyordu ise, kadın Yunan mürebbisi de talmizine şu sözleri söyliyordu:

«Halktan saklaması icap eden eyleyen hakikati dinle: Allah birdir, ve binazirdir. Ey! eziyet çekmiş olanlar, geliniz sevinizi. Ey mücadele etmiş olanlar! geliniz dinleniniz. Mazideki çektiklerinizle galebe çalacaksınız. Eğer hak kelâma inanı inanıyorsanız, galebe çaldınız bile. Çünkü muzlim mevcudiyetlerin zincirini devrettikten sonra, nesillerin elim halkasından kurtulacaksınız. Seviniz; çünkü muhabbet « kül » dür. Fakat ziyayı seviniz, zulmetleri sevmiyiniz.

Cihandaki seferiniz esnasında gayenizi unutmıyınız. Ruhlar yiyaya avdet ettkleri zaman, hazatta iken yaptıkları hataların lekelerinini esirî meycudiyetleri üyerinde taşırlar. Bu lekeleri imha için, azap çekmeleri tekrar dünyaya gelmeleri layımdır. Saflar, kaviler, onlar Şemsi ilahîye iltihak ederler.

(Bitmedi)

Adliye vekilimiz

Aankara, 5 (Vakıt) — Adliye vekili Mahmut Esat B. rahatsızlanmıştır. Hastalığı ehdmmiyetli değildir.

Cemiyeti belediye

Cemiyeti belediye bu gün toplanarak süt işlerini görüşecektir.

Hazin bir yıl dönümü

SüleymanNazif

Üç sene evel aramızdan ayrılmıştı

Dün bu münasebetle bir ihtifal yapıldı

Dün büyük edip Süleyman Nazif merhumun vefatının üçüncü yıl dönümüne tesadüf ediyordu. Bu münasebetle merhumun takdirkârları ile dostları ve talebesi kabrine gitmişler ve çok hazin ve samimî bir ihtifal yapmışlardır. İhtifâle Kuleli, Halıcıoğlu, Darüşşefeka ve muhtelif mektep talebesi iştirâk etmişler, merhumun hatıraları yadedilmiş ve Kuleli askerî lisesi talebesinden Şükrü Kaya Bey tarafından şu hitabe irat edilmiştir:

— Efendiler:

Bir kısmımız diz çökmüş ve bir kısmımız uzanmış bir vaziyette buluniyorken, vatanın işgalinde kantükûren büyük Nazif, isyankâr ruhunu ve fanî vücudunu şu topraklar içerisine bırakmış bulunuyor. Büyük bir heyecan menbaı olan bu adamı kardeşlerimize tevdi ederek diyorum ki:

Sizin yanımızda yatan bu mukaddes ölünün göğsünde parıldıyan düğmeler, delik deşik olmuş kırmızı yaraları yoktur. Fakat harbin en korkunç ve en buhranlı zamanlarında kalemini bir keskin kılınç gibi istimal eden bu güzide adamı bir şehit gibi yanınıza kabul ediniz. „

Nazifin kabri

Emanet merhum Süleyman Nazifin makberesini yakında inşa ettirecektir. Makberenin krokisi hazırlanmışur.

Belgrat elçimiz şehrimizde

Ankara, 5 (A.A) — Belgrat sefiri Haydar Bey bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

Aile ismlerinin kabulü etrafında

Bundan bir sene evel tahriri nüfus esnasında Türklerin de aile ismi almaları ve bu isimlerin tahrir esnasında tespiti mevzuubahs olmuştu. Bu kere gazetelerin kâffesine ise aile isimlerinin kabul ve tatbiki zımnında T. B. M. M. tarafından bir kanun lâyihası hazırlandığı yazılıyor. Milliyet gazetesi bu münasebetle neşretmiş olduğu bir bentte herkesin bu hususta şimdiden hazırlanarak kendisine bir isim alınasını ve hükûmet tarafından kanun çıkarıldığı esnada makamı aidine bildirebilmek üzre bir aile ismine sahip olmasını teklif ediyordu. Vakıt gazetesinde Nurettin Bey de isimlerimizin sonuna (gil) lâfzının ilhak edilebileceği merzinde bir teklifte bulundu.

Aile isimlerinin bizde de kabulüne dair fazla söz söylemeği zait addederim. Bugün medenî mitletlerin kâffesinde aile isimleri mevcuttur. Şimdiye kadar aile ismi kullanmamak dolayısı ile ailemize mensup bir çok kimseleri tanıyamamak ıztırarında kalıyoruz. Aile isimlerinin kabulü dolayısı ile değil bir iki göbek, hatta on beş göbek sonra ailemize mensup şahısları isimleri dolayısı ile tanıyabileceğimize şüphe yoktur.

Aile isimlerinin kabulüne mütedair faideleri tadat ve bu hususta hükûmetimizce itihaz olunan kararın isabetini uzunboylu izah atmek niyetinde değiliz.

Bu makalemizle kabul edeceğimiz aile isimlerinin ne şekilde olacağını münakaşa ederek bir teklifte bulunmak istiyoruz.

Kabul edileçek aile isimlerini meselâ (Çakıoğlu Mehmet) ve (Mehmet Çakıoğlu) gibi şimdiki mahlâsımızın eveline veya sonrasına getirmek şeklinde iki türlü kullanmak ihtimali vardır. Tahriri nüfus esnasında aile isimlerinin yazılırken filân oğullarından filân diye yazılması teklif olunmuştur. Halbuki filân filânoğlu demek de mümkündür. Şu halde bu şekillerden hangisini kabul etmelidir ? Herne kadar lisanımızın bünyesine (fiân oğullarızdan filân) demek daha çok yaraşıyor ise de bilumum medenî milletlerin kabul etmiş oldukları aile isimleri doğrudan doğruya mahlâstan sonra getirildiği cihetle Avrupalılara uymak dilediğimiz takdirde bu şekli kabullenmek zaruridir. Mahaza bu şeklin de kendine mahsus mahzuru var. Meselâ birisinin künyesini babasının ismi ile tesbit etmek icap ettiği takdirde (filân filânoğlu) oğlu (filân filanâğlu) demek lâzım gelivor ki bir sürü oğlu lâfzı kullanmak suretile bir tenafür hasıl oluyor. Fakat bu şekilde, bir çirkinlik olmakla beraber bu noktada Avrupalılra uymamamız için görülen tenafür mühim bir sebep teşkil etmez.

Aile isimlerinin, mahlâsların sorasına getirileceğini kabul ettikten sonra da isimleri ne şekilde intihap edeceğimiz mevzubahs olabilir. Anadolu Türklerinin hemen hepsinin ailelerine mahsus isimleri vardır. Meselâ bir köyde lâlettayin bir Hasandan bahsolundu mu Karaibrahim oğullarındrn veya Uzunhasan oğullarından mı olduğu tasrih edilerek kimin kastolunduğu tespit olunur. Vakıt gazetesinde çıkan bentte de bahsolunduğu gibi Anadolunun bazı kısımlarında da Haşangiller, Mehmetgiller diyerek aileleri ayırırlar. Şu suretle Anadolulular için [illegible] isim seçmek güçlüğü [illegible]. Bu müşkülât yalnız büyük şehirlerde oturanlar ve kendi aile isimlerini unutanlar için varittir. İstanbulluların pek çoğunun da aile isimleri var ve unutulmamıştır . Binaenaleyh böylelerin eski aile isimlerini takınmaları pek tabiidir. Turşucuzade, Kâtipzade, Yelkencizade gibi aile isimlerine sahip olanlar bu isimleri mahlâsları sonuna getirerek aynen kullanabilirler. Aile isimlerini unutmuşların da kendilerine yeniden birer isim intihap etmeleri lâzımdır.

Ancak kabul edeceğimiz isimler ne şekilde olacaktır ! Acaba bir kaç senedenberi kullanmağa başladığımız gibi babalarımızdan aldığımız isimleri hiç bir şey ilâve etmeden kullanmalı mı ? Kanaatimizce bu mühim bir nokta değildir. Aile isimlerinden kast bir ailenin aynı isim tahtında tanınmasıdır. Burada yeknesaklık mühim bir amil olamaz. Şu suretle kabul edeceğimiz isimler sonuna (oğlu) lâkabını ilâve edebileceğimiz gibi (gil) veyahut da (zade) lâfzını da koyabiliriz. Hatta lâalettayin intihap edeceğimiz bir ismi de hiçbir şey ilâve etmeden çıplak olarak aile ismi şeklinde kullanmamızda hiçbir mahzur olmasa gerektir.

Avrupadaki medenî milletlerde yani Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya gibi memleketlerde aile isimlerinde (oğlu) v.s. gibi yeknesak telâffuzlu isimler yoktur. Bu şekildeki isimler Ruslar ve Ermeniler gibi bir kaç millete inhisar etmektedir. Binaenaleyh, faraza « Eskici » ismini kabullenmiş bir ailenin kendisine « Eskici oğlu », « Eskicizade », « Eskicigil » veyahut ta doğrudan doğruya « Eskici » ünvanını vermesinde hiç bir fark olmıyacağı zannındayız. Yalnız dilimizi türkçeleştirmeye çalıştığımız bir sırada farisiden alınmış olan zade lâfzını kullanmamak tabiatile daha muvafık olur.

Aile ismi olmayıp ta yeniden isim bulmak zaruretinde olanların da mesleklerinden isim almaları fena bir düşünce değildir. Meselâ Almanların da bugün mesleklerden alınma bir sürü isimleri vardır. Müller, Mayer, Fischer ve Schuster gibi isimler değirmenci, sütçü, salıkçı ve ayakkabıcı demek olduğundan mesleğe taallûk ettiğine hiç şüphe yoktur.

Bu hususa mütaallik teklifimizi, evelemirde aile isimlerinin mahlâsların sonrasına getirilmesi ve sanat'ten alınma veya evelceden mevcut aile isimleri sonuna da oğlu, gil, veyahutta hiç birşey getirmeden doğrudan doğruya çıplak olarak kullanılmasında hiçbir fark olamıyacağı merkezindedir.

Mahmut Afif

4000 makine

Pazartesi gönü alınıyor

Ankara, 5 (Vakıt) — Devlet dairelerine alınacak 4000 yazı makinesine ait 15 teklif zerfı açıldı. Pazartesi günü en muvafık teklif belli olacak, müteakiben de makineler satın alınacaktır.

Ticaret Odası intihabatı

Ticaret Odası meclisi çarşamba günü fevkalâde bir içtima aktedecektir.

Bu içtimada tecdiden divan riyaset, heyeti idare ve komisyonlara aza intihabatı yapılacaktır.

Borsa

6 Kânunsani 1929 kambiyo, nukut Cumartesi fiyatları

		Açıldı		Kapandı	
Nukut					
1	İngiliz lirası	986	50	986	75
1	Dolar	202	50	202	50
20	Yunan dirahmi	52	50 00	52	50 00
1	Rayhsmark	48	50,00	48	50,00
1	Avusturya silini	28	50	28	50
20	Ley Romanya	24	00 00	24	00 00
20	Leva Bulgar	28	50	28	50
1	Felemenk florini	81	75	81	75
20	Fransız frangı	159	00	159	00
20	Italyan lireti	212	50	212	50
20	kuron Çeko - Slovakya	119	00	119	00
1	Çervonets « Suviyet »	0000		0000	
1	Zeloti « Lehistan »	23	00	23	00
20	Dinar « Yogoslavya »	70	50 00	70	50 00
20	Belçika frangı	112	75 00	112	75
	Pezeta Ispanya	33	75	33	75
20	İsviçre frangı	778	50	778	50
1	Mecidiye				
Çek					
Londra üzerine bir İngiliz lirası	kuruş	989	25	989	75
Niyoyork 1 Türk lirası	dolar	049	00,00	049	00,00
Paris « « «	frank	12	54 00	12	53 50
Milano « « «	liret	9	36 00	9	36 00
Berlin « « «	mark	2	06 00	2	06 00
Sofya « « «	leva	67	75 00	67	62 50
Brüksel « « «	belka	3	52 25	3	52 00
Amisterdam « « «	florin	1	22 25	1	22 00
Cinevre « « «	frank	2	54 15	2	54 25
Prag « « «	kuron	16	50,00	16	50 00
Viyana « « «	silin	3	40,00	3	48 00
Madrit « « «	pezeta	2	99 00	2	99 00
Varşova « « «	zeloti	4	36 75	4	36 75
Atina « « «	dirahmi	38	09	38	09
Bükreş 20 ley	kruş	24	00 25	24	00 25
Belgirat Türk lirası	dinar	27	82 50	27	85 00
İstikrazlar					
Istikraz dahili « vadeli »		86	75 00	86	75 00
Düyunu muvahide		225	75 00	224	25 00
Ikramiyeli demiryolu		09	10	09	10
1902 Gümrukler					
1903 Saydi mahi					
1906 Techizati askeriye					
Bağdat 1903 Tertip (1)					
Bağdat 1904 « «					
Bağdat 1901 - 1905					
Bağdat 1908 Tertip (1)					
Bağdat 1908 « (3)					
Bağdat 1909					
1909 Sehremaneti					
199 «					
Tahvilat					
Anadolu demir yolları 1 Tertip « A.B.S. »		41	00		
Anadolu demir yolları 5 « « D.E. »		41	00		
Anadolu demir yolları 3 « « F.J. »		49	00		
Galata tahtelarz demir yolu		4	25		
Derseadet tramvay sirketi		4	25		
Rıhtım Dok ve Antirepo		19	00		
Uskudar - Kadiköy su					
Istanbul anonim su sirketi		42	75	42	50
Eregli maden sirketi					
Hisse senedatı					
Bankalar İş bankası		13	80	13	80
Bankalar Mulga Itibar milli bankası		0	00		
Bankalar Osmanlı bankası		136	00		
Bankalar Milli iktisat bankası					
Bankalar Turk ticaret ve senayi bangası		0	00		

Asrî sinemada

Tekrar tekrar görülmeye şayan bir filim

Serseriler Kralı

Kahraman ve cessur mümessili

Lüçiyano Albertini

Gösterdiği cesaret ve kahramanlık sahneleri hayatı pahasına yaptığı atlama oyunları ile umumun takdir ve alkışlarına mazhar olmaktadır.

Bu gün ilk matine saat 13 te.

ŞEHREMANETİ

Tepebaşı Tiyatrosunda bu akşam saat 21,30 da

R. U. R.

Yapma adamlar

4 perde

Muharriri: Karel Çapek

Mütercimi: Halit Fahri

FERAH SİNEMADA

Bu gün saat 14 te matine, Komik Cevdet ve Hermine hanımın iştirakile (Altın lokanta cinayeti) sinemamızda (Namus)

7 Günahkâr gemisi

(BRİJİT HELM) tarafından

Şehzadebaşı

Hilâl sinemasında

6 kâ. sani pazar akşamı 3 büyük filim birden (Kanlı mabet - Beyaz örümcek çetesi - Kız mı Erkek mi?), ayrıca varyete hünerli köpekler .

HAZİN BİR ÖLÜM

Esbak Darülitamlar umumi müdürü ve lâhik Müskürat İnhisarı muamelât müdürü Mehmet Selâhattin beyin refikası ve Altunî zade kerimesi Pürkemal hanım efendinnin dün gece genç yaşında dört yetim bırakarak Allahın rahmaniyetine iltica ettiği büyük teessürlerle haber alınmışur.

Türk kadınlığının ve fazileti ahlâkiyenin bir timsali olan merhumenin naşı mağfuru bu günkü pazar günü saat (10)da Süleymaniyede Dökümcülerde, Mimar Sinan caddesindeki evinden kaldırılıp Karacaahmet şehitliğindeki aile kabrine defnedilecektir.

Cenabıhak zevci Selâhattin beye, kardeşlerine ve diğer taallûkatına sabır ve tahammül ihsan buyursun.

Bükreş sefirimiz

Hüseyin Ragıp Bey Ankaradan geldi

Ankarada bulunan Bükreş sefirimiz Hüseyin Ragıp Bey dün şehrimize gelmiştir. Mumaileyh, mezuniyeti hitam bulduğundan birkaç güne kadar Bükreşe gidecektir.

Mısır sefiri

Mısır sefiri dün Ankaraya gitmiştir. Bir hafta sonra dönerek Sofya ve Bükreşe hareket edecektir.

Büyük tayyare piyankosu

Altıncı keşide «11» kânunusani 1929dadır

Bu keşide, ikramiyelerinin gerek büyüklüğü ve gerek sayısının çokluğu itibariyle 5. ci tertibin en zengin ve en ümitle dolu keşidesidir.

En büyük ikramiye 300,000 liradır

Bundan başka 1 tane 100,000

1 « 50,000

« « 30,000

« « 20,000

« « 15,000

« « 10,000

2 « 7,000

5 « 6,000

15 « 2,000

100 « 1,000 liralık ikramiye

ve bir de ..... 200,000 « mükâfat vardır.

Bel ağrısı

Siyatik ağrıları

Cilde temamiyle nüfuz ederek ona tatlı bir **sıcaklık** veren

"Spirosal,, mahlûlü

bu ağrıları derhal teskin eder.

BAYER

(Vakt)ın millet mektepleri sayıfası

KIRAAT

HALK ALFABESİ

Muharriri
Mitat Sadullah

HOCANIN SEVİNCİ

Bir gece Hoca erkende yatağına yatmış, tatlı tatlı uyurken bahçede bir gürültü olduğunu duyup uyanmış. Perdeyı aralayınca dışarda bir hırsızın gezindiğini sezmiş. Hemen yayını alıp bahçedeki hırsıza nişan almış; hırsızın yere devrildiğini görünce gene yatıp uyumuş.

Ertesi sabah bahçeye çıkınca gece attığı okun kendi gömleğine saplandığını görmüş, hemen çarşıya çıkıp fukaralara sadaka dağıtmış.

·Hocafendi, ne oldu?· diye soranlara:

- Canım, bizim karı dün çamaşır yıkamış, benim gömleği de ipe sermiş; ben de avluda hırsız var sanarak gömleği okla vurdum, cevabını vermiş.

·Öyle ise neden sadaka veriyorsun?· diye soranlara:

- Allah beni o saatte gömleğin içinde olmaktan muhafaza etti de onun için, demiş.

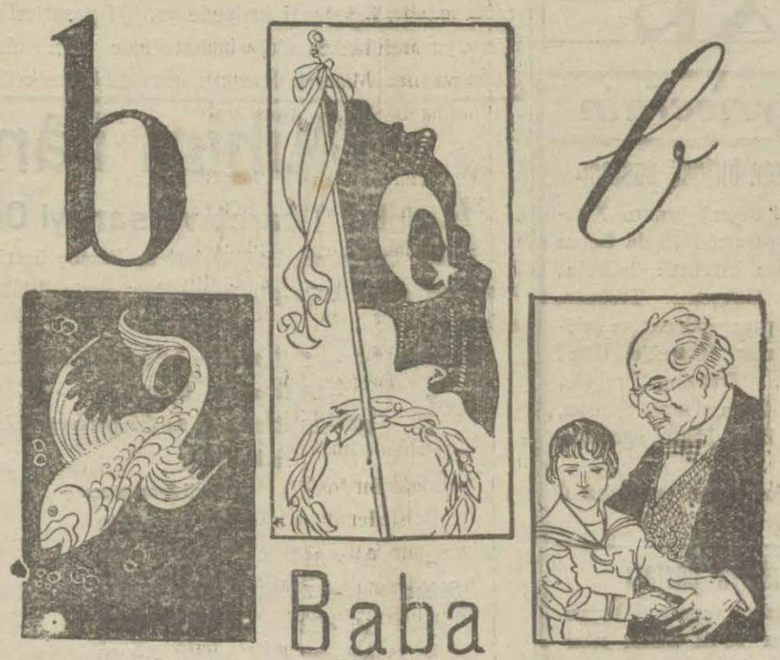

İmlâmızı Düzeltelim

— Dünkün ushadan mabat —

Eski yazı kaidelerinin tesiri altında birçok imlâ yalnışları yapıldığınıgören gazetemiz bir sütun açmış, asıl tereddüt edilen kelimelerin doğru imlâlarını burada göstermeye başlamıştı.

Buna davam ediyoruz; mehazımız imlâ lûgatidir.

تكلف tekellüf, تكلم tekellüm, تكليف teklif, تكمل tekemmül, تكمه tekme, تكمل tekmil, تكون tekvin, تكه teke, تكير tekir, تكين tekin, تكه tekke, تلاتين telâtin, تلاحق telâsuk(ku), تلاش telâş, تلاطم telâtum, تلافى telâfi, تلاقى telâki, تلخيص telhis, تلذذ telezzüz, تلسكوب teleskop, تلطيف taltif, تلعين tel'in, تلف telef, تلفظ telâffuz, تلاق telâkki, تلقين telkin, تلميح telmih, تلوين tilmiz, تلوى televvün, تلوه telve, تلويث telvis, تلوين telvin, تلفوتوغرافى telefotoğrafi, تلوين telyin, تماثل temasül, تماثلى temasülî, تمادى temadi, تعارض tenaruz, تماس temas, تماشا temaşa, تماشاى temaşaî, تمام tamam, تمامى tamamî, تماميت tamamiyet, تمايل temayül, تمتع tamet-tü', تمثال timsal, تمثل temessül, تمجيد temcit, تمدن temeddün, تمديد temdit, تمرد temerrüd, تمرين temrin, تمسك temessük(kü), تمكن temekkün, تمكين temkin, تمكينى temkinî, تمل temel, تمليز temelsiz, تملك temellük, تمليك temlik, تمنا temennah, تمنى temennî, تموز temmuz, تمويه temeyyüz, تميز temiz, تميزلك temizlik, تميزلمك temizletmek, تميزلمك temizlemek, تميزلمك temizleyici, تمنا temennah, تمويه temeyyüz, تميز temyiz,

[Bitmedi]

Türk harflerile yazıyı ilk öğrenenler

Hediye kazanan karilerimizin isimlerini neşrediyoruz

239—Sıvas küçük sıhhiye memurları mektebi müdürü Dr. Süreyya Bey.

240—İzmir reji fabrikası apartımanında Alika Münür Hanım.

241—Çankırı telgraf muhabere memurlarından Hilmi Bey.

242 — Bafra davâvekili Hikmet Bey.

243—Ankarada Hariciye vekâleti teşrifat müdüriyeti kâtiplerinden Süleyman Kemalettin Bey.

244—Gireson Hahan yazıcı oğlu Mustafa Hüseyin Bey.

245—Ankarada Himayei etfal cemiyeti merkezi umumisi muhasebecisi Bekir Sami Bey.

246—Bakırköy, Ceyizlik, Yeni Yol N. 12 Samiye Hanım.

247— Amasya ağır ceza azasından İhsan Bey.

248—Defterdarlık Emlaki milliye kalemi Sami Mustafa Bey.

249— Kadıköyü, Mühürdarda karakol sokağında N. 37 Safer Bey.

250— Fatih Atpazarında Kırkçeşme sokağında N. 52 Fatma Zehra Nanım.

251—Gireson istihlâk tahakkuk memuru Muzaffer Mehmet Bey.

252—Kastamuni Ziraat bankası muhasebesinde Kâdri Bey.

253—Osman Bey matbaası ser mürettibi Arif Zeki Bey.

254— Müskürat inhisar idaresi Kadıköy mıntakası kontrölörü İhsan Bey.

255— Ayvalık Ali Bey adası yatı mektebi müdürü Hasan Basri Bey.

257—İzmir Rıhtım şirketi istatistik memuru İsmail Faruk Bey.

258—İzmir lisesi müdür muavini Feridun Dundar Bey.

259—Manisa orta mektebi tarih muallimi Ali Haydar Bey.

260—Hukuk fakültesi son devrede Saim Bey.

(Bitmedi)

Yeni neşriyat

Hukukî Bilgiler mecmuasının 4-28 Kânunuevel sayısı yeni harflerle ve bir çok müfit ve mütenevvi hukukî makaleler ve temyiz kararlarile çıkmıştır. Hukuk müntesiplerine tavsiye ederiz.

Adliye tayini

Eşme müddeiumumiliğine Hukuk fakültesinin bu seneki mezunlarından Nail Bey tayin edilmiştir.

Ticaret ve zahire borsası

Bu fiatlar Ticaret borsası kâtibiumumiliği tarafından verilmiştir.

5 Kânunusani 929

Cinsi	Okkası Azamî K. P.	Asgarî K. P.
Buğday ⁄ Çavdarlı		
Yumusak	03-04	00.00	00.00
Kızılca	00 24	00.00	00.00
Sünfer	00-10	00.00	00.00
Sert	05-06	17.15	17.15
Dökme	00-00	00.00	00.00
Sert mahlut	17-03	17.00	16.35
—ZAHİRELER—			
Çavdar		14.25	14.20
Mısır		12.20 0	12.20 0
Arpa		00.00.0	00.00.0
Yulaf		00.00	00.00
Fasulye		36.00	30.00
—HUBUBAT—			
Susam		33.00	33.00
Kuş yemi		17.30	17.30
— UN —			
Çuvalı kilosu			
Ekistra ekistra	00	0000	000
Ekistra	»	1400	1260
Birinci yumusak	00	1365	1300
Birinci sert	»	1325	1260
İkinci	»	1275	1100
—AFYON—			
Bursa		0000,00	0000,00
Akşehir		0000,00	0000,00
Sandıklı		0000,00	0000,00
— TİFTİK —			
Ankara		000,00	000,00
Deri		210,00	210,00
Yapagı Guz yunu		000,00	000,00
— AV DERİSİ —			
Zerdova çiftli		0000,00	0000,00
Sansar Trabzun		0000,00	0000,00
Tilki	»	0000,00	0000,00
Kunduz	»	0000,00	0000,00
—FINDIK—			
İç Fassa		104.00	104.00
Kabuklu	»	49.00	49.00

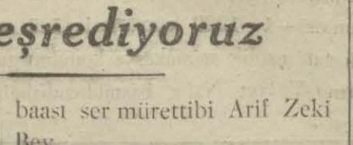

Pazar - 9 - Kânunsani - 929

saat

19.00 Üstütyo musiki heyeti

20.50 Esham ve tahvilât kanbiyo ve nukut borsası haberleri, rasat merkezi raporu, İstanbul saati.

21.50 Tarihi musiki: Lisztin hayat ve asarı

21.55 Konser:

1) Lisztin asarı

2) Solo piyano: Ömer Refik B. tarafından.

Tevellüt

İstanbul müddeiumumisi Kenan Beyin evelki gece bir erkek çocuğu doğmuştur. Ebeveynile birlikte mes'ut ve uzun hayat temenni ederiz.

MİLLET MEKTEPLERİ ALFABESİ

SABRİ CEMİL

Büyüklerin ruhiyatına uygun ve en son imlâ kaidelerine göre tertip edilmiş en yeni Alfabedir.

Resimler - Meşkler - Hikâyeler - Şiirler.

Fiatı : 15 kuruş

Toptan alanlara : 10 kuruş

Tevzi yeri: İkdam matbaası kitap kısmı müdürlüğü.

Hidemat vataniye tertibinden maaş alanlar

İstanbul zat maaşları muhasebeciliğinden: Hidematı vataniye tertibinden maaş alanların kânunusani 929 maaşlarının tediyesine mübaşeret edilmiş olduğundan eshabı maaşın cüzdan ve tatbik mühürlerile müracaat eylemeleri ilân olunur.

«Resimli» millet alfabesi

Millet Mekteplerile Halk dersaneleri için yazılmıştır. (Mitat Sadullah) imzasına dikkat buyurulması. 20 kuruş. Satış yeri TEFEYÜZ Kitaphanesi.

Kocaeli defterdarlığından:

Çuhanede bulunan deniz fabrikasındaki 50 ton miktarı hurda halindeki demir ve madenlerin füruhtu 2 kânunsani 1928 tarihinden itibaren yirmi beş gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Mahı mezkûrun yirmi sekizinde ihalei katiyesi icra kılınacağından talip olanların Kocaeli defterdarlığında komisiyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur.

İstanbul emvali metruke müdiriyeti ilânatı

Semti	Mahallesi	Sokağı	N.	Nevi	Bedeli	Muhammen kıymeti
Boğaziçi	Yeni mahalle	Eski Pazarbaşı Yeni Mektup	84-86 maklup yeni 1	maa dükân bir bap hane	7600 lira	4000 sekiz taksitte

Müştemilatı: altı oda, iki matbah, dört halâ, sahrınç ve bir miktar bahçe.

1Balâda evs afı muharrer maa dükân hanenin bedelii sekiz taksitte tediye edilmek üzre 6-1-929 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te bilmüzayede mülkiyeti satılacaktır.

2 : Taliplerin yüzde yedi buçuk hesabile 300 lira teminat akçelerini malsandığına teslim ederek alacakları makbuz ve ya muteber banka mektubile yövmü mezkûrde Emvali metruke satış komisyon namüracaat eylemeleri.

NIŞAN MERASİMİ — Bakırköy Orman muamelât memurı sabıkı merhum Raşit peyin kerimesi Feriköy ilk mektep muallimlerinden Muazzez hanımla Bakırköy ilk mektep muallimlerinden Kenan beyin nışan merasimi tarafeynin akrabaları ve eviddasile her iki muallimin talim arkadaşlarından mürekkep güzide bir heyet hazır olduğu halde Muazzez hanımın Tatavladaki hanesinde icra ve tes'it edilmiştir tebrik eder ve saadetler dileriz.

İngilizce ve Fransızca Dershanesi

Tepebaşı, numara 51 Haçopolu apartımanı, İngilizce ve Fransızca muallimesi.

Şark Malt hülâsası

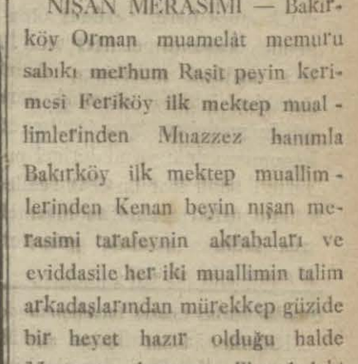

İştiha, Kuvvet ve Sıhhat için en müessir devadır. Bilumum eczanelerde bulunur. Umumî bepoları Bomonti fabrikası. Telefon: Beyoğlu 583, ve İstanbulda Ekrem Necip ecza deposu. Telefon: İstanbul 78.

ABONE ŞARTLARI:

	Türkiye Kuruş	Hariçte Kuruş
1 Aylığı	170	400
3 „	500	900
6 „	900	1600
12 „	1700	3000

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuzdur

Gazeteye gönderilecek mektupların üzerine idare içinse (İdare), yazıya aitse (Yazı) işareti konulmalıdır

Basılmıyan mektupların iadesinden, kıymeti mukadderesiz mektuplara konulmuş paraların kaybolmasından ve ilânların münderecatından idare mesul değildir.

1nci Tabı

Vakıt

6 Sayfa

=6 Kânunsani 1929=

Türk mektepleriyle faydalı eserlerin ilânlarında % 20 tenzilat yapılır.

Büyük ve ya bir çok defa için verilen ilânlarla hususi mahiyetteki ilânların ücreti idare ile kararlaştırılır.

Gazetemize hususi ilân kabul eden yer: H.S.H ilânat acentası.

İLÂN TARİFESİ:

	Satırı Kuruş
6-8 inci sayfada	12,50
5 „ „	25
4 „ „	40
2 „ „	100
1 „ „	200
1-8 inci sayfada resmi ilânlar	10

Rize vilâyetinden:

Rize-Hopa sahil şosesinin 31 rinci kilometrosundaki Milyat deresi üzerinde inşa olunacak 23 metro tulinde ve beher gözü 16 metro açıklığında iki gözlü betonarme köprünün bedeli keşfi 18006 lira 91 kuruştan ibaret olup tarihi ihaleden itibaren 7 ayda ikmal ve teslim olunmak üzre inşaatı kânunusaninin 25 inci salı gününe kadar kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Müteahhit inşaat hitamına kadar Nafia dairesinin mussaddak bir fen memuru istihdam edecektir. Muvafık ve mutedil şerait dermeyan edildiği takdirde yevmi mezkûrun saat 15 te encümeni vilâyette ihale muamelsi yapılacakur. Talip olanların şartname ve keşifname sureti musaddakalarını Nafia dairesinden alacakları ve münakasaya iştirak için verilecek teklifnamelerle teminat evrakının ihalât kanununun mevadı mahsusası mucibince tanzim ve ita eylemeleri ilân olunur.

İstanbul birinci ticaret mahkesinden: Beyoğlunda Alhamra sineması karşısında 317 numaralı dükânda mukim manifatura ticaretile müştegil Yorgi Colis Efendinin 1 kânunu sani 929 tarihinden itibaren ilânı iflâsına ve mesalihi iflâsiyenin rü'yet ve tesviyesi zımnında azayı mahkemeden Daniş Beyin Jüj komser, Avukat Şinasi Beyle Beyhan Hanımın muvakkat sindik tayinlerine ve mağazasile depolarındaki emvali ticariye ve eşyai zaidei beytiye sinin temhirine ve evrak ve defatirinin celbine ve kefaleti musaddaka irae edemediği takdirde haps ve tevkifine ve bu baptaki kararın muvakkaten icrasına mahkemece karar verilmiş olduğundan kanunnamei ticaretin 170 inci maddesi mucibince daimi sindikleri intihap olunmak üzre eshabı matlubun işbu 1829 senesi kânunusanisinin yirmi birinci pazartesi günü saat on dört raddelerinde mahkemenin iflâs muamelâtına mahsus odasına gelmeleri lüzumu ilân olunur.

İstanbul birinci ticaret mahkemesinden: Kâzım ağa tarafından Abtülvahit ve Sabit Efendiler aleyhine ikame olunan davadan dolayı Galatada Kemankeş Kara Mustafa Paşa sokağında piyazcı Sabit Efendinin ikametgâhı meçhul olduğundan ilânen tebligat içrasına karar verilmişse de mumaileyh tayin olunan günde gelmemiş olduğundan bittalep hakkında H. U. M. kanununun 398 nci maddesi mucibince ittihaz olunan gıyap kararının 141 nci madde mucibince ilânen tebliğine karar verilmiş ve emri muhakeme 7-2-929 tarihine müsadif Perşembe günü saat 13,5 e muallâk bulunmuş olduğundan mumaileyh Sabit Efendi yevmi mezkûrda ispatı vücut eylemediği takdirde bir daha muhakemeye kabul edilemiyeceği ve vakiaları kabul etmiş addolunacağı ilân olunur.

Sadık zade biraderler vapurları

Karadeniz

Muntazam ve Lüks postası

İnönü vapuru vapuru 7 K.sani

Pazartesi günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Mesadet hanı altında eski Loid Triyestino dairesi. Telefon: İstanbul 2134

ilân

Kıyye; 550 Beyaz Peynir
„ 650 Reçel

Uzunköprüdeki Asker ihtiyacı için berveçhibalâ iki kalem erzak 30 kânunuevel 928 den 17 kânunusani 1929 tarihine kadar yirmi gün müddetle münakasaya çıkarılmışur. Talip olanların depozit akçelerile birlikte Uzunköprüde müteşekkil komusyona müracaatları ilân olunur.

İLÂN

Lüleburgaz Hakimliğinden: Lüleburgaz belediye dairesine duhuliye resminden medyun İzzet Bey zade Hamdi Beyin borcundan dolayı evelce vaki olan ilân mucibince Muhtar çifliğinde mahcuz arazisinden bermucibi kaydi resmi hissei şayiası indelmüzayede [2083] liraya talibi alacaklı beledeye uhdesine ihalei eveliyesi icra kılınmış ve tarih ihaleden itibaren 15 gün nihayetinde ihalei katiyesi icra kılınacağından talip olanların yüzde beş zammile Lüleburgaz icra dairesine müracaatları ilân olunur.

Vilâyet encümeni daimisinden:

Mahmut paşada Kürkçü hanında kâin 11 numaralı oda icara verilmek üzre 27-1-929 tarihine müsadif pazar günü saat on bire kadar müzayedeye konulmuştur. Taliplerin encümene müracaatları.

Türkiye İş Banasından:

Ankara Idarei Merkeziyemiyle Mersin şubemiz için Fransizca iyi bilir iki daktiloya ihtiyaç olduğundan talıp olanlarin şubemize müracaatlari.

süt ninelere ihtiyacı olanlara

Süt nineye ihtiyacı olanlar her ne zaman arzu ederlerse zirdeki adrese müracaat eyleyin. Müteaddit süt nineler bulunduğu ilân olunur.

Kadıköyde İsmayil Hakkı Bey sokağında 73 numarelu hanede Fatma

Seyrisefain

Trabzon birinci postası

(Cumhuriyet) vapuru 7 kânunsani pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize, Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesile Rize, Sürmene, Trabzon, Tirebolu, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrıyaracakur.

Hareket günü yük kabul olunmaz.

Antalya postası

(Çanakkale) vapuru 6 kânunsani pazar 10 da Galata rıhtımından hareketle İzmir, Küllük, Bodrum, Rados, Fethiye, Finike, Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Andifli, Kalamaki, Marmaris Sakız, Çanakkale, Geliboluya uğrıyacakur.

Mersin sür'at postası

(MAHMUT ŞEVKET PAŞA) vapuru 8 kânunsani Salı (12) de Galata rıhtımından hareketle çarşamba 10 da İzmire muvasalât ve aynı günün akşamı hareketle Antalya Alâiye, Mersine gidecek ve Taşucu, Anamor, Alâiye, Antalya, İzmire uğrıyarak gelecektir.

Ayvalık sür'at postası

(Mersin) vapuru 8 Kânunsani salı 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altınoluğa uğrıyacaktır.

Gelibolu için yalnız yolcu alınır yük alınmaz.

(1500) adet eğe (15000) adet zımpara kâğıdı (10000) kilo kazan tutyası (4500) kilo karfiça (1500) kilo kalay kat'i ihaleleri 19-1-929 Cumartesi:

(7000) metre Tente bezi (88) roda lif halat (42) roda galvanizli çelik tel halat.

Kat'i ihaleleri 21-1-929 pazartesi.

(1200) metre bez hortumu (100) metre lastik hortum (12) ton elvan üstüpü.

Kat'i ihaleleri 22-1-929 Salı.

Yukarda yazılı olan on bir kalem malzeme münakasaya konmuştur. Vermek isteyenlerin şartnameyi görmek üzere her gün münakasaya iştirak etmek için de hizalarında yazılı günlerde Levazım Müdürlüğüne gelmeleri.

Büyük müzayede

Merhum Reşat Fuat Beye ait olan asarı atika ve nefisesinin müzayedeli satış sureti katiyede yarınki pazartesi günü saat ikide Çarşuyu kebirde Sandal bedesteninde icra olunacaktır. Asarı atika ve nefise meraklılarının nazarı dikkatini celbeylerz.

Mühim ilân

İstanbul Ticaret ve sanayi Odasından:

Senelik Oda ücreti kaydiyeleri ile kazanç üzerine mevzu Oda resmi her sene olduğu gibi berveçhizir tertip dahilinde tahsil edilecektir.

Kanunsani 1 - 8 Fevkalâde ve birinci sınıflardan.
„ 9 - 16 ikinci ve üçüncü „
„ 17 - 23 dördüncü sınıfta mukayyet olanlardan ve simsarlardan.

		Sicil numarası.
		1 - 1500
„	24 - 31	1501 - 3000
Şubat	1 - 7	3001 - 4500
„	16 - 22	4501 - 6000
„	23 - 28	7501 - 9000
Mart	1 - 7	9001 - 10500
„	8 - 15	10501 - 12000
„	16 - 22	12001 - 13500
„	23 - 31	13501 - 15000

Odada mukayyet tacir ve müesseselerin borçlarını işbu cetvel veçhile muayyen olan tarihlerde resmen Oda veznesine tediyeleri lüzumu ilân olunur.

31 Mart 929 tarihli bu suretle cezasız tediyenin son günüdür. Muayyen müddet zarfında bu ücretleri tediye etmiyenler bir nisan 929 tarihinde üç misli ceza tahakkuk ettirilecek ve artık ücreti kaydiye maaceza tahsil olunacaktır. İşbu ilân senelik kayt ücreti ile kazanç vergisi üzerine mevzu Oda resminin tediyesi lüzumunun Oda tarafından resmen alâkadarlara tebliği mahiyetindedir.

Manisa vilâyetinden:

Bedeli keşfi
Lira kuruş
52707 37

İnşaatın nevi'i:
10 kilometroluk tesviyei türabiye
2 „ şose tamiratı
7 adet 1 metruluk menfez
2 „ 2 „ „
4 „ 4 „ „
1 „ 10 „ „
23 metro tulinde kuru duvar
60 „ „ pere

Aksaray Marmara yolunda balâda gösterilen inşaat 52707 lira 37 kuruş bedeli keşfi üzerinden 26—1—1929 cumartesi günü saat (11)e kadar müddetle ve kapalı zarf usulile münakasya konulmuştur. Fazla malûmat almak istiyenlerin Vilâyet Nafia başmühendisliğine müracaatları.

İstanbul vilâyeti defterdarlığından:

Satılık tarla, oda ve ahır Göztepede Mehmet Efendi mahallesinin göztepe sokağında 9-9 No 4 dönüm 1 evlek 315 arşın tarla ile odalı ahırın 1-8 hissesi bedeli defaten verilecektir. Muhammen bedeli 250 lira, müzayede 8 kânunsani 929 da defterdarlıkta yapılacaktır.

✤ ✤ ✤

Satılık köşk ve bağ

Göztepede Mehmet Efendi mahallesinde Göztepe sokağında 2-4 Na köşkü müştemil bağın 1-8 hissesi bedeli defaten verilecektir. Muhammen bedeli 800 lira müzayede 8 kânunsani 929 da dafterdarlıkta yapılacaktır.

KÂĞIT VE KARTON MÜNAKASASI
Tütün inhisarı Müdüriyeti umumiyesinden:

27-12-1928 tarihinde kapalı zarfla yapılan kâğıt ve karton münakasasında verilen fiat haddi lâyıkında görülmediğinden 9-1-929 çarşanba günü alenî münakasa yapılacağından Tüccaranin yevmi mezkûrda saat 10 da Mübayaat komisyonunda ispatı vücut etmeleri ve şartnameyi görmek üzre her gün müracaatları.

Hilaliahmer cemiyeti merkezi umumisinden:

Cemiyetimizin Eskişehir civarındaki anbar binalarının alektirikle tenviri ve tamirhane ile su motorunun tahrikine kâfi elektirik kuvveti istihsali için icabeden tesisatın icrası talibine ihale edilecektir. Anbar binaları civarındaki su kuvvetinden istifade etmek ve elde mevcut bulunan turbin makinasile diğer elektirik levazımı kullanılmak ve bunlardan mada iktiza eden levazım celp ve tedarik edilmek üzere işbu tesisatı deruhte etmek isteyenlerin mahallinde tetkikat icra ederek mevcut malzeme ve saireyi görmek suretile yapacakları resim ve pilanlarla teklifnamelerinin 1928 senesi kânunsaninin on beşinci günü saat on yediye kadar Ankarada Hilaliahmer merkezi umumisine tevdi etmeleri ondan sonra vaki olacak teklifatın kabul edilmeyeceği ilân olunur.

KOCAİLİ ENCÜMENİ DAİMİSİNDEN:

(19134) lira bedeli keşifli Adapazarı Kemalettin Sami paşa mektebi inşaatı olbaptaki şartnamesi mucibince 19 kânunsani 929 çarşanba günü saat onbeşte ihale edilmek üzere kapalızarf usulile münakasaya vazedildiğinden makbuzile ve müzayede ve münakasa kanunundaki tarifat veçhile yevm ve saatı mezkûra kadar Kocaili vilâyti encümeni daimisine ve şartnamesini görmek ve tafsilât almak istiyenlerin Kocaili encümen kalemine müracaatları.

İstanbul Şehremaneti ilânları

Umum yük, binek arabacılarına ve hususi araba eshabına:

Şehremanetinden: Şehirde seyrüsefer eden umum yük binek, hususi ve ziraatte kullanılan tek ve çift atlı araba levhalarının yeniden imal ettirilmiş levhalarla tebdili tekarrur etmiş ve bunun için tarihi ilândan itibaren 20 gün müddet tayin edilmiştir.

Müddeti mezkûre zarfında alâkadaranın seyrüsefer merkezine müracaatla muamelei tebdiliyeyi bil icra arabalarına yeni levha almaları ve hitamı müddette eski ve tarafı emanetten verilmemiş levhalı arabaların seyrüseferine mümaniatla eshabının da tecziyesi cihetine gidileceği chemmiyetle ilân olunur.

Şehremanetinden: Metrosuna 125 kuruş kıymet takdir olunan Fatih yangın yerinde Altımermerde Kâtip Musiahattin mahallesinde Hekim oğlu Ali P, caddesinde 6013 6014 numaaalı arsalardan müfrez 92-83 metro murabbaı arsa pazarlıkla satılacaktır. Talipierın 8-1-929 salı günü saat on beşe kadar levazım müdürlüğüne gelmeleri

Kadıköy dairesinden: Kızıltoprak civarında başıboş sahipsiz olarak bulunan Koyunun 24 saat zarfında sahibi zuhur etmediği takdirde dairece satılacağı ilân olunur.

İstanbul birinci ticaret dairesinden: Rafail Amram biraderler tarafından Istanbul Tahtakalede 35 numarada S. Menaşe ve Fis şirketi aleyhine ikame olunan senete müstenit 928-1157 numaralı beş yüz lira alacak davasının esnayı tahkikatında ikametgâhı meçhul bulunan müddeialeyh hakkında icra kılınan ilânen tebligata rağmen yevmi muayyende ispatı vücut eylemediğinden hukuk usulü muhakemeleri kanunun 328 inci maddesi mucibince hakkında ittihaz kılınan gıyap kararının kanunu mezkûrun 141 inci maddesi mucibince ilânen tebliğine karar verilmiş ve emri muhakemenin 31 kânunsani 927 perşembe günü saat 13.5 a talik kılınmış olduğundan mumaileyhin ilânın neşri tarihinin ferdasından itibaren bir ay zarfında müddeialeyh itiraz etmediği ve yevmi muayyende gelmediği takdirde vakıaları kabul etmiş addile bir daha muhakemeye kabul olunmıyacağı ilân olunur.

Âlı baytar mektebi rektörlüğünden: Mektebimizin mevkii münakasada olop henüz ihalesi icra kılınmayan erzak ekmek Et Şepze mekûlâtı hayvaniyesi 23 kânunsani çarşanba günü badezzeval saat ikide ayrı ayrı ihaleleri icra kılınacağından Talip olanların yövmü mezkûrda müssesatı Tüccariye ve zürraiye muhsibi mes'ullüğünde mubayaat komisyonuna müracaatları.

Recep 24 6 Burç Cedi

Pazar

Erkek; Münasip isim Kız; Sungur Perihan

Günün nasihatı

Çok söyleme arsız olur, doğme yüzsüz olur.

Mesul müdür: Ahmet Şükrü

(Vakt)ın 6 kânunusani 1929 Tefrikası: 51

Sihirbazın kızı

Muharriri: *Moris Löblan*

Mütercimi: *Mehmet Gayur*

yavaş bu düşünce istilâya başladı. Ve bu mesele hakkında şükûta karar verdi. Şövalye « dö Zob » un söyledikleri birer muhayyele mahsulü efsane telâkki edildi. Böyle saçmaları tekrarda ne fayda vardı? Kardinal bunu düşünerek sordu. Fakat...

Raul bu naklolunan şeyleri dikkatle dinliyordu; heycanla sordu:

— Fakat?

« Jozefin Balsamo » devam etti:

— Fakat Kardinal kat'i bir karar ittihaz etmeden naklettiğim şeyleri bir hatıra halinde kaleme almıştı. Bu mühtıra bir köşede kalmış; vafatından bir kaç sene sonra, kütüphanesi satıldığı zaman evrakı arasında zuhur etmişti.

— Bu muhtırayı kim buldu?

— « Bomanyan » ...

« Jozefin Balsamo » bütün naklettiklerini başını eğerek söylemişti. Tıpkı bir ezber parça söyler gibi yeknasak ve ahenksiz bir seda ile anlattığı bu hadiselerin ifadesi nihayet bulunca gözlerini kaldırdı; ve « Raul » ün nazarlarındaki parlaklığa şaştı, sordu:

— Nen var? Ne oluyorsun?

— Bu hadise beni fevkalâde alâkalandırdı. Düşünsene «Jozin» yavaş yavaş ve üç ihtiyarın ifşaatının saçtığı ışık sayeşinde, bundan bir asır eveline kadar rücu ediyoruz, ve nihayet o zamana da kurunuvüstaya ait bir sırrı keşfe başlıyoruz.

Zenciri hadisat tamamdır. Hiç bir inkita noktası yoktur. Bu zencirin sün halkası ise «Bomanyan» dır. Acaba «Bomanyan» ne yaptı. Rolünü ifaya ikfidar gösterdiği tasdik edilerek haline bırakılmalı mı? Yoksa rolü elinden alınalı mı?

« Raul »ün heyecanını gören « Jozefin Balsamo » nakliyatına devam etti. Mamafih tereddüt ediyordu. çünkü en mühim noktayı kendisinin alâkadar olduğu kısmı henüz söylememişti. Fakat «Raul» diyordı ki:

— devam et «Yozin»... devam et... Mükemmel bir yol üzerinde bulunuyoruz. Beraber yürüyelim. Neticede elimize geçecek kısmeti kardaşçasına paylaşırız. »

« Yozin » dedi ki:

— « Bomanyan » ın tmetini bir sözle ifade mümkündur: bu adam şeref düşkünüdür. Daha hayatının ilk devresinde dinî temayülünü bu düşkünluğüne kurban etmiş ve ikisinin birden tesiri ile « Jezvit » cemiyetine girerek, mühim bir mevki işgalina muvaffak olmuştur. Muhtıra eline geçince mestoldu. Vasî ufuklar nazarları önünde inkişaf ediyordu. Amirlerinden bazısını iknaa muvaaffak oldu definenin elde edilmesinde müzaheretlerini elde etti. «Jezvit»lerin ellerindeki bütün kudreti kendı muvaffakıyetine tahsis ettirdi. Etrafına az çok namuskâr az çok borçlu on on iki sabık derebeyi topladı. Bunlara mes'elenin bir kısmını ifşa etti, ve cümlesini her işi yapmağa amade bir hale sokmağa muvaffak oldu. Her birine bir sahei faaliyet, bir tahrrı muhiti tahsis etti. « Bomanyan » bol bol para yedirerek bunları istediği gibi kullanıyordu.

İki seneden beri devam eden taharriyat oldukça mühim neticeler verdi. Evvelâ idam edilen rahibin « Fekan » manastırı veznedarı « Nikola » olduğu meydana çıktı.

Daha sonra eski vesaiki araya araya bütün Fransız manastırları arasında vaktiyle taati edilen muhaberatın dosyası elde edildi. Bunda görüldüğüne nazaren pek eski bir zamandan beri bütün dinî müesseselerce « Ko » memleketi manastırlarına bir nevi üşür verlimekte imiş. Bu üşür para ihtiyat akçesi olarak hıfzolunıyormuş.

Yedi azadan mürekkep bir heyet bu toplanan paraları idare edermiş fakat definenin nerede olduğunu içlerinden yalnız biri bilirmiş. İhtilâl bu manastırları mahvetmişti. Fakat define olduğu yerde kalmıştı. Definenin son muhafızı ise rahip Nikola idi.

«Jozefin Balsamo» bu sözleri söyledikten sonra uzun müddet sustu. «Raul» şedit bir heyecan altında bulunıyordu. Zor zaptettiği bir teheyyüçle mırıldandı:

— Ne güzel yarabbi! Ne harikulâde hadise! Daima aklıma gelirdi ki mazi atiye böyle yer yurdu bellisiz nice defineler bırakmıştır. Hem başka türlü

(Bitmedi)